

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10To/8/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123011621
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Monok
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8123011621.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Monoka a sudcov JUDr. Evy Rešatkovej a JUDr. Petra Tobiaša, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 03.04.2024, v trestnej veci obvinených ml. A. B. a spol. pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 ods. 1, ods. 2 písm. a), c) Tr. zákona a iné, o sťažnosti okresného prokurátora proti uzneseniu Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/59/2023 zo dňa 08.01.2024 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku **z a m i e t a** sťažnosť okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd podľa § 241 ods. 1 písm. f) Tr. poriadku rozhodol tak, že obžalobu prokuratorky Okresnej prokuratúry Prešov z 25.09.2023 č. 3Pv/101/23/7707-25 podanú na obvinených mladistvých A. B., C. B. a D. E. na skutkovom základe, že

- v presne nezistenom čase v období od 20.10.2022 do 29.10.2022 a následne dňa 2.11.2022 v presne nezistenom čase najneskôr do 22:00 hod. v obci A. okres Sabinov, po vzájomnej dohode spoločne vnikli cez poškodené oplotenie na pozemok rodinného domu č. XXX, kde v prvom prípade z neuzamknutej hospodárskej budovy spoločne odcudzili 7 vriec so semenami dreviny buk lesný a v druhom prípade rovnako vnikli na ten istý pozemok, kde na hospodárskej budove poškodili uzatvorené a uzamknuté dvere hospodárskej budovy, odkiaľ odcudzili 5 vriec so semenami dreviny buk lesný, čím takto obvinení odcudzením celkom 444 kg semien spôsobili F. E. škodu krádežou vo výške 9.368,40 eur a G. E. spôsobili škodu poškodením zariadenia vo výške 100,- eur, pričom obv. ml. A. B. sa skutku dopustil, hoci bol za obdobný čin právoplatným rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 4T 30/2022 z 12.9.2022 odsúdený,

odmieta a vracia vec prokurátorovi.

Proti uvedenému uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote okresný prokurátor sťažnosť. V dôvodoch sťažnosti zdôraznil, že s napadnutým uznesením sa nestotožňuje. Je toho názoru, že vzhľadom na dôkazy zabezpečené v prípravnom konaní, nie sú pochybnosti, ktoré by nedovolili spoľahlivo vyvodiť záver o vine obvinených mladistvých A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX a D. E., nar. XX.XX.XXXX. Nenastali zmeny v skutkových okolnostiach, preto obvinení majú byť postavení pred súd. Na žiadosť vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru, Odboru kriminálnej polície Prešov zo dňa 06.04.2023, bol opatreniami Okresného súdu Prešov sp. zn. 3Tp/20/2023 zo dňa 14.04.2023 obvineným ml. A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. B., nar. XX.XX.XXXX a D. E., nar. XX.XX.XXXX, z dôvodu uvedeného v ustanovení § 37 ods. 1 písm. d) Trestného zákona za obhajcu ustanovený A. G. H., advokát, so sídlom G., B. XX. O všetkých úkonoch boli oprávnené osoby upovedomené vyšetrovateľom, výsluchov mladistvých obvinených sa zúčastnil C. E. I. G. H. na základe plných mocí, so zastupovaním súhlasili obvinení a zákonní zástupcovia. Po poučení podľa § 34 Trestného poriadku obvinený ml. A. B. využil svoje právo a odmietol vypovedať. Z jeho vyjadrenia

v zápisniciach o výsluchu obvineného nevyplývajú žiadne záujmy. Záujem obvineného, odporovať záujmom oboch obvinených, nebol zrejme známy ani samotnému obhajcovi v prípravnom konaní. Možno len konštatovať, že obvinený len využil svoje právo a odmietol vypovedať, o ktorom bol poučený. Obvinený sa skutku dopustil v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a hrozí mu nepodmienečný trest odňatia slobody. Vzhľadom k vyššie uvedenému navrhol, aby Krajský súd v Prešove zrušil napadnuté uznesenie a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Na základe podanej sťažnosti preskúmal krajský súd v zmysle ust. § 192 ods. 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku napadnutého uznesenia predchádzalo, a zistil, že sťažnosť dôvodná nie je.

Vychádzajúc z odôvodnenia napadnutého uznesenia, súd prvého stupňa obžalobu prokurátora odmietol z dôvodu, že zistil závažné procesné chyby. Tieto chyby videl v ustanovení spoločného obhajcu všetkým trom obvineným a vykonávanie následných úkonov v prípravnom konaní s takýmto spoločným obhajcom napriek tomu, že záujmy obvineného A. B. si odporujú so záujmami obvinených C. B. a D. E.. Zdôraznil, že obvinený A. B. odmietol v postavení obvineného ku skutku vypovedať, teda nevypovedal, ani sa ku skutku nijak nevyjadril. Na druhej strane obvinený C. B. a D. E. ku skutku vypovedali tak, že zo skutku okrem seba usvedčovali aj A. B.. Za prekážku ustanovenia spoločného obhajcu viacerým obvineným podľa § 40 ods. 3 Tr. zákona pre konflikt záujmov považuje prvostupňový súd aj okolnosť, keď obvinení, ktorí sú obvinení zo spáchania skutku formou spolupáchateľstva, vypovedajú už v prípravnom konaní o podstatných okolnostiach skutku rozdielne, pričom o takýto prípad ide aj v prípade, ak jeden obvinený ku skutku nevypovedá, zatiaľ čo ostatní spoluobvinení ku skutku vypovedajú a ho usvedčujú tak, ako to je v tejto veci. Uvedené vyplýva zo zásady § 2 ods. 4 Tr. poriadku, t. j. prezumpcie neviny, pričom keď obvinený vyžije svoje právo a nevypovedá, treba na neho pozeráť, akoby sa ku skutku nepriznával, t. j. akoby vypovedal o podstatných okolnostiach odlišne od ostatných obvinených. Záujmy obvinených si tak v danej veci odporujú navzájom a tým existuje rozpor záujmu jedného obhajcu, keď na jednej strane zastupuje obvineného, ktorý využíva svoje právo a nevypovedá, zatiaľ čo druhý obvinený zastúpený tým istým obhajcom tohto obvineného usvedčuje, čím napomáha objasňovaniu skutku a získava tým napr. poľahčujúce okolnosti. Prvostupňový súd má za to, že uvedená okolnosť objektívne bráni spoločnému obhajcovi v možnosti poskytnúť právnu pomoc v rovnakej kvalite všetkým obvineným. Hypoteticky aj vedomosť obvineného o existencii spoločného obhajcu, za predpokladu odporujúcich si záujmov, môže obvinenému brániť vypovedať. Z uvedeného dôvodu prvostupňový súd obžalobu odmietol a vrátil prokurátorovi.

Po preskúmaní spisu krajský súd dospel k záveru, že uvedené dôvody odmietnutia obžaloby sú správne.

Podľa § 37 ods. 1 písm. e) Tr. poriadku po vznosení obvinenia musí mať obvinený obhajcu už v prípravnom konaní, ak ide o konanie proti mladistvému.

Podľa § 40 ods. 1 Tr. poriadku ak obvinený nemá obhajcu v prípade, v ktorom ho musí mať, určí sa mu lehota na zvolenie obhajcu. Ak v tejto lehote nebude obhajca zvolený, musí mu byť obhajca bez meškania ustanovený. Obhajcu ustanoví a ustanovenie obhajcu zruší v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie a v konaní pred súdom predseda senátu prostredníctvom programového prostriedku schváleného ministerstvom spravodlivosti. Podľa odseku 3 ak je obvinených niekoľko, ustanoví sa tým, ktorých záujmy si v trestnom konaní neodporujú, spravidla spoločný obhajca.

Ustanovenie spoločného obhajcu dvom spoluobvineným, z ktorých jeden usvedčuje druhého, ktorý vinu popiera, je porušením ustanovenia § 40 ods. 3 Tr. poriadku (R 15/1991). Článok 6 ods. 3 písm. b) až d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd konkretizuje minimálne právo na obhajobu. Aby pomoc obhajcu nebola len formálna, je dôležité, aby obhajca realizoval právnu pomoc svojmu klientovi (obvinenému, resp. obžalovanému) bez akýchkoľvek obmedzení napr. aj vo forme konfliktu záujmov jeho dvoch klientov, ktorých obhajuje v tom istom konaní. Nezodpovedá právu na spravodlivý proces situácia, ak jeden a ten istý obhajca, má „pomáhať“ - obhajovať v tej istej veci dvoch obžalovaných, ktorých záujmy si odporujú. Uvedené sa vzťahuje na trestné konanie ako celok, t. j. až do jeho právoplatného skončenia, teda aj na konanie „len“ o uložení trestu po povolení obnovy konania, v rámci ktorého zostal výrok o vine nedotknutý (ZSP 28/2016).

Povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní a súdov je umožniť obvinenému uplatnenie práva na obhajobu tak, aby sa zachoval jeho reálny obsah a zmysel. Výklad príslušných ustanovení dotknutých právnych predpisov musí byť preto taký, aby uplatnenie práva na obhajobu aj reálne umožnilo. Inak by totiž toto právo nebolo možné považovať za reálne, ale iba za teoretické, resp. iluzórne. Za prekážku ustanovenia spoločného obhajcu viacerým obvineným podľa § 40 ods. 3 Tr. poriadku pre konflikt záujmov je potrebné považovať aj okolnosť, keď obvinení, ktorí sú obvinení zo spáchania skutku formou spolupáchateľstva, vypovedajú už v prípravnom konaní o podstatných okolnostiach skutku rozdielne. Podstatné rozdiely vo výpovediach dvoch obvinených, ktorým bol ustanovený spoločný obhajca, vo vzťahu ku skutku, pre ktorý bolo vznesené obvinenie, objektívne bráni spoločnému obhajcovi v možnosti poskytnúť právnu pomoc v rovnakej kvalite, akú by mohol poskytnúť, ak by bol ustanovený za obhajcu iba jednému z nich (pozri I. ÚS 310/2017).

V predmetnej veci je nepochybné, že obv. ml. A. B. sa k spáchaniu žalovaného činu nepriznal a že obžaloba sa voči nemu opiera výlučne o výpovede spoluobvinených ml. C. B. a ml. D. E.. Okrem ich výpovedí orgány činné v trestnom konaní o spáchaní skutku ml. A. B. nezabezpečili žiadny dôkaz. Uvedený stav nie je možné označiť inak, ako stret záujmov obvinených, a to záujmu obvineného ml. A. B. na neodsúdení zo stíhaného činu a usvedčujúcich výpovedí spoluobvinených ml. C. B. a ml. D. E..

Rozpor medzi obvinenými je však zrejmy aj v miere ich účasti na páchaní stíhaného činu. Kým obv. ml. D. E. za organizátora činu označuje obvineného ml. A. B., tak obv. ml. C. B. za toho, kto vyzval ostatných na krádež bukvič označil obvineného ml. D. E.. Obv. ml. D. E. v rozpore s výpoveďou obv. ml. C. B. dokonca tvrdil, že prvýkrát len stál na ceste a po polhodine odišiel domov. Uvedené skutočnosti sú pritom v zmysle § 34 ods. 5 písm. a) Tr. zákona okolnosťami určujúcimi mieru, akou konanie každého zo spolupáchateľov prispelo k spáchaniu trestného činu, na ktoré súd musí prihliadať pri určovaní druhu trestu a jeho výmery.

Z uvedeného vyplýva, že spoločný obhajca ustanovený trom obvineným objektívne nemôže všetkým trom poskytnúť právnu pomoc v rovnakej kvalite, akú by mohol poskytnúť, ak by bol ustanovený za obhajcu iba jednému z nich. Zrejme to je aj z vyjadrenia obhajcu k sťažnosti prokurátora, keď obranu obvineného ml. A. B. označil len za jeho pasívny postoj, stret záujmov medzi obvinenými nevidí žiadny a dokonca napadnuté uznesenie o odmietnutí obžaloby, ktoré je v prospech obvinených, navrhol ako ich obhajcu zrušiť a vrátiť vec okresnému súdu na ďalšie konanie.

V predmetnej veci teda orgány činné v trestnom konaní svojím postupom spočívajúcim v ustanovení spoločného obhajcu trom obvineným, ktorých záujmy sú v kolízii, porušili ich právo na obhajobu.

V zmysle § 241 ods. 1 písm. f) Tr. poriadku samosudca odmietne obžalobu a vráti vec prokurátorovi aj vtedy, ak zistí závažné procesné chyby, najmä porušenie práva na obhajobu.

Na základe uvedeného preto krajský súd sťažnosť prokurátora v zmysle ust. § 193 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku jednomyseľne zamietol ako nedôvodnú.
jednomyseľne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.